25.2.2026

Asia: VNS 8/2025 vp Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta
https://www.eduskunta.fi/pdf/VNS+8/2025

Neste Oyj kiittää Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto otsikon asiassa ja esittää seuraavaa:

Yleistä

- Neste tukee kunnianhimoista kansallista ilmastopolitiikkaa. Oikeanlainen sääntelykehikko on avainasemassa, jotta kasvihuonekaasujen vähennyspotentiaali voidaan täysimääräisesti hyödyntää.

Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.4)

- Vedyn ja sähköpolttoaineiden kehittämistä kuvaavat toimet ovat mielestämme oikeansuuntaisia, mutta suhteessa kunnianhimoiseen 10 % tavoitteeseen EU-tason tuotannosta herää kysymys, onko toimien taso riittävä. Vihreän vedyn markkinakehitys vaatii konkreettisia teollisuuspoliittisia toimia (kannustimia sekä velvoittavaa, kysyntää ohjaavaa lainsäädäntöä).

- Olemme samaa mieltä, että Suomen asemaa houkuttelevana sijoituspaikkana vetyä käyttävälle teollisuudelle tulee vahvistaa ja vedyn siirtoverkon kehittämisessä keskittyä ensisijaisesti Suomeen.

- Uusiutuvan vedyn käytöllä jalostamolla on paljon olemassa olevaa potentiaalia, sillä se korvaisi suoraan fossiilisista raaka-aineista valmistettua vetyä. Tulisi siis luoda kannustimia, jotka tukevat tätä siirtymää laajamittaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Nykyinen jakeluvelvoite tunnistaa jalostamolla käytetyn uusiutuvan vedyn (välituotevedyn) hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä, mutta ei tällä hetkellä luo näkyvyyttä velvoitetasojen kehittymisestä vuoden 2030 jälkeen. Siksi olisikin tärkeää, että lainsäädäntö olisi ennakoitavaa ja tulevaisuuteen katsovaa, mistä syystä RFNBO-velvoitetasoja pitäisi asettaa jo nyt myös tulevaisuudelle, kuten esimerkiksi Ranskan ja Saksan RED III -toimeenpanoissa suunnitellaan.

- Jalostamolla käytetty uusiutuva vety on kustannustehokkain sähköpolttoaineratkaisu joten sen osuutta jakeluvelvoitteessa tulisi kasvattaa vuoden 2030 1%:n tasosta tulevina vuosina.

- Uusiutuvan vedyn teollisuusvelvoitteen osalta on tärkeää, kuten tekstissä on mainittu, että sen mahdolliset haitalliset vaikutukset kansalliselle kilpailukyvylle otetaan vakavasti ja seurataan tarkkaan, miten muissa EU-maissa velvoitteen ja kannustimen yhdistelmiä otetaan käyttöön.

- Jakeluvelvoitteen välituotevety on keskeinen olemassa oleva kannustin, joka tukee jalostamoiden siirtymistä RFNBO-vedyn käyttöön. Jalostamon vihreän vedyn hankkeiden edistämisen ja toteutumisen kannalta on keskeistä, että välituotevedyn kohtelu

25.2.2026

jakeluvelvoitteen täytössä on mahdollistava (toiminnanharjoittaja pystyy allokoimaan RFNBO-vedyn jakeluvelvoitteen täyttöön) ja että jalostamolla käytetyn vihreän vedyn kohteluun on selkeä näkyvyys.

- Toimeenpanossa ja välituotevedyn kohtelussa on myös keskeistä ottaa huomioon kansallinen kilpailukyky ja seurata miten muissa maissa toimeenpannaan kannustimia vihreän vedyn käytölle jalostamoilla. Toistaiseksi teollisuustuotteiden käyttöpuolella ei ole kannustavaa sääntelyä RFNBO-tuotteille, joka mahdollistaisi RFNBO-vedyn käytöstä syntyneen lisäkustannuksen siirtämisen eteenpäin arvoketjussa.

Kunnioittavasti,

Mattias Hellström
Yhteiskuntasuhdepäällikkö
Neste Oyj